

## **2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA**

## 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

S gledišta korištenja prostora osnovni ciljevi i težište postavljaju se na očuvanje cjelovitosti resursa, uz uvažavanje prirodnih i strukturnih značajki, što zapravo znači racionalno korištenje prostora za gradnju, prilagođavanje proizvodnji bez onečišćenja i očuvanje krajobrazne fizionomije prostora.

Strateški ciljevi demografske politike koji se odnose i na općinu Čačinci su slijedeći:

- osigurati prirodne migracijske tokove
- postići ravnomjerni raspored stanovništva u policentričnom sustavu naselja
- poticati razvoj manjih naselja
- obnoviti ruralna naselja, gdje god je to objektivno i moguće, uključujući stvarno poboljšanje standarda i kvalitetu života
- svestrano revitalizirati demografski najugroženija i strateški značajna područja
- poticati povratak hrvatskog stanovništva iz inozemstva i ostalog stanovništva iz dijaspe u njihov zavičaj
- zaustaviti emigraciju mlađeg i visokoobrazovanog stanovništva u inozemstvo

**Cilj** je uspostaviti i osposobiti takvu mrežu naselja koja će predstavljati žarišta razvitka svakog pojedinog područja, pri čemu administrativna podjela ne mora biti kriterij odabira, ukoliko funkcionalni princip i tradicionalne navike ukazuju na drugačiji model.

Jedan od važnih ciljeva prostornog razvoja je uspostava dobro koncipirane i funkcionalno uravnotežene infrastrukturne mreže koja će osigurati policentrični i uravnoteženi razvoj u prostoru i omogućiti efikasnu povezanost, visok komunalni standard i minimalno devastiranje prostora.

**Strateški cilj** je da obnova i razvoj sela omogući prihode stanovništva za standard življenja sukladan gradskom, ali da se očuva karakter sela, prirodna i kulturna dobra, te da se unaprijedi stanovanje i kultura uopće. U tom pravcu gospodarske, kulturne i socijalne mjere moraju biti usklađene s mjerama prostornog uređenja na razini Općine, tako da se u ruralnom prostoru ostvare optimalni uvjeti za poljodjelsku proizvodnju, ali i druge djelatnosti u skladu s karakterom krajolika, zaštitom okoliša, kulturnim potrebama, rekreacijom i drugim općim i specifičnim potrebama.

**Zaštitu prostora** potrebno je koncipirati na cjelovito područje vodeći računa o utjecaju susjednih i graničnih područja, jer se ona ne može ograničiti na administrativno-teritorijalnu podjelu, a često niti na funkcionalnu. Koncept zaštite prostora temelji se na načelu **održivog razvitka**, tj. procjene dopustivog i prihvatnog kapaciteta okoliša te strogu kontrolu i ograničenje onečišćenja.

U tom smislu prioritetan cilj koji je nužno posebno naglasiti odnosi se na zaštitu vodonosnika podzemne pitke vode na koju najdirektnije može utjecati lokalna sredina.

**Prepoznatljivost područja** obilježje je kojem se mora posvetiti posebna pažnja. Zadatak je svake sredine očuvanje vlastitog identiteta i njegovanje tradicije i baštine. U tom pogledu treba visoko rangirati ciljeve u očuvanju kulturno-povijesne baštine i krajobraznih vrijednosti.

## **2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava**

### **2.1.1.1. Razvoj naselja**

U sustavu naselja Općine prevladava centrični model u kojem se razvilo centralno naselje Čačinci kojem gravitiraju sva ostala naselja. Naselje Čačinci je općinsko središte sa 2.321 stanovnika što je 73,59 % ukupnog stanovništva Općine.

Ostala naselja na području općine Čačinci su uglavnom ruralnog karaktera, čiji će se razvoj temeljiti na prirodnim resursima i poticanjem poljoprivredne proizvodnje, uz gravitaciju općinskom središtu. Razvoj seoskog turizma mogao bi isto tako imati velik utjecaj na razvoj naselja.

Prirodni potencijal predstavlja Papučko gorje, što treba biti okosnica razvoja turizma kao gospodarske grane.

### **2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava**

#### **Prometni sustav**

Razvoj prometnog sustava važan je za osiguranje dobre prometne povezanosti naselja s općinskim središtem te središtem županije. Prostorom Općine prolazi podravski prometni koridor europskog i državnog značenja - državna cesta D-2, za koju se planira prijelaz u kategoriju «brzih cesta». S tim u vezi, doći će i do promjena njenog postojećeg koridora.

U koridorima državne i županijskih cesta, koje prolaze kroz naselja, potrebno je izgraditi pješačke staze, najmanje s jedne strane kolnika. Pješačke staze treba graditi u pravilu odvojene od kolnika. U koridorima navedenih cesta, poželjno je izgraditi i biciklističke staze.

Sva naselja uz koridor državne i županijskih cesta trebala bi imati najmanje jedan par autobusnih stajališta.

#### **Energetski sustav**

Izgradnja infrastrukture za prijenos i distribuciju energije postavlja određene zahtjeve i potrebe za prostorom. Zadovoljenje tih potreba danas treba sagledati kroz zaštitu i sprečavanje obezvređivanja prostora neracionalnim i neusuglašenim iskorištavanjem.

Nužno je dosljedno primjenjivati integralni pristup planiranju i razvoju svih infrastrukturnih sustava i nastojati objedinjavati koridore s ciljem da se očuvaju vrijednosti prostora.

Potrebno je uvažiti spoznaje da često puta jeftinija izgradnja infrastrukturnih koridora nanosi dugoročne indirektno štete koje mogu nadmašiti troškove izgradnje.

## Vodnogospodarski sustav

### Korištenje voda

Glavni cilj dugoročnog programa **vodoopskrbe** je osiguranje dovoljne količine vode za stanovništvo i gospodarstvo.

Nužno je posvetiti punu pozornost izvorištima i zaštitnim zonama radi očuvanja kvalitete vode.

Mjere zaštite po utvrđenim zonama navedene su provedbenim odrednicama ovog Prostornog plana.

### Uređenje režima voda

#### a) Obrana od poplava

Glavne karakteristike utjecaja vodnog režima na ovo područje su ugroženost nizinskog dijela od unutarnjih, a još više od vanjskih brdskih poplavnih voda.

Zaštita od štetnog djelovanja voda planira se i provodi po slivnim područjima. Prema Planu obrane od poplava lokalnih voda na području Virovitičko-podravske županije, koji su izradile Hrvatske vode - VGO za vodno područje slivova Drave i Dunava Osijek područje Općine Čačinci pripada Sektoru 1, slivno područje «Karašica-Vučica», dionica 2.

Glavni vodotok je Klokočevac ukupne dužine 14.050 m. Klokočevac nastaje spajanjem glavnih recipijenata Krajna i Vojlovica. Slivno područje Krajne i Vojlovice je vrlo veliko i nastaje u Papuku, te zbog velikih padova dolazi do naglog porasta vodostaja i poplava.

Osim što su ugrožene oranične površine posebno je izražena opasnost od poplava naselja Čačinci, Paušinci i Rajino Polje.

#### b) Kritična mjesta za obranu od poplava

Stanje vodotoka na području općine Čačinci nije zadovoljavajuće i ocjena VGI «Karašica-Vučica» je da postoji ugroženost od poplava. Jedina prava zaštita od poplava je izgradnja brdskih akumulacija ili retencija, kojih prema studiji treba biti sedam: Krajna, Seginac, Duboki potok, Radetina, Kovačica, Papučka i Lipovac.

Na području Parka prirode Papuk do donošenja PPPPO PP Papuk nije moguće planiranje akumulacija već samo retencija uz obavezno ishodačenje dopuštenja nadležnog Ministarstva.

#### c) Zaštita voda od onečišćenja

Glavni izvor onečišćenja su otpadne vode, ali se ne smiju zanemariti i drugi načini onečišćenja: ispiranje onečišćenih površina, prometnica, zaštitnih sredstava u poljodjelstvu, gnojišta.

Izgradnja kanalizacijskih sustava ima višestruko značenje u zaštiti voda. Svi gospodarski subjekti moraju imati uspostavljene predtretmane za otpadne vode prije upuštanja u kanalizacijski sustav, kao i sustavno praćenje parametara koji određuju kvalitetu otpadne vode.

Objekti stalnog i povremenog stanovanja, ukoliko nisu spojeni na kanalizacijski sustav, moraju otpadne vode ispuštati u nepropusne septičke jame, koje treba prazniti na određenim i zakonski predviđenim mjestima.

### 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Racionalno korištenje prirodnih izvora odnosi se na zaštitu strateški važnih resursa:

- zaštita rezervi pitke vode
- zaustavljanje procesa smanjivanja šumskih površina
- sprječavanje (ograničavanje) pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište

#### *Zaštita rezerve pitke vode*

Na području nizine evidentirane su potencijalne rezerve podzemnih voda i njihova je zaštita od državnog značaja.

Opskrba vodom općine Čačinci rješavat će se iz podzemnih i nadzemnih izvorišta, te crpilišta «Fatovi», a temeljem procjene količine voda može se zaključiti da ovo područje ima dovoljne količine rezervi pitke vode.

Prema regionalnoj hidrogeološkoj situaciji (Hidroprojekt-ING, Zagreb, studeni 1997.), može se zaključiti da gotovo cijelo područje općine Čačinci leži na vodonosnim naslagama debljine koja mjestimično iznosi i 200 metara u sjevernim predjelima, a na području sjeverne terase sloj se istanjuje i zalazi u rubne dijelove Slavenskog gorja. To su u pravilu šljunčane naslage velike propusnosti, tako da je različita kvaliteta podzemne vode. Problem kvalitete podzemne vode je višestruk: prvi i najznačajniji je kvaliteta prirodne vode glede sadržaja željeza, mangana, fosilnog amonijaka i drugih sastojaka. Uzimajući u obzir navedeno, najpovoljnija kvaliteta podzemne vode je zapadno od Čačinaca u terasastom području. Drugi problem je realna onečišćenost podzemnih voda uslijed hidrogeoloških uvjeta na postojećim lokalnim zahvatima, a u svezi s tim i treći problem koji se odnosi na očuvanje kvalitete podzemne vode i mjere restrikcije u korištenju prostora.

Radi ostvarenja učinkovite kontrole stanja kvalitete podzemnih voda i izdašnosti izvorišta potrebno je provoditi slijedeće:

- mjerenje razine podzemnih voda u eksploatacijskom i tehnološkom zdencu i opažackim piezometrima
- uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskih zdenaca jedan puta mjesečno i provođenje sanitarne i kemijske analize koja obuhvaća mutnoću (zamućenost), boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak kalijeva permanganata, kontrola željeza i mangana, ukupnu tvrdoću, a od bakterijskih pokazatelja ukupne koliforme, fekalno onečišćenje i broj aerobnih bakterija
- uzimanje uzoraka vode iz opažackih bušotina jedan put godišnje i provedba gore navedenih analiza
- verifikacija rada crpilišta glede kvalitete podzemne vode, učinkovitosti rješenja zaštite i izdašnosti vodonosnika i pojedinih zdenaca svakih pet godina ili ranije ako srednja godišnja crpna količina poraste 30% iznad stvarne srednje godišnje crpne količine pri prethodnoj verifikaciji

### *Zaustavljanje smanjivanja šumskih površina*

Na području zaštite šuma potrebno je djelovati sustavno, a cilj zaštite je očuvanje identiteta šumskog područja u izvornom obliku.

### *Sprečavanje-ograničavanje pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište*

Degradacija zemljišta i poljoprivrednog potencijala najviše je izražena na rubnim dijelovima naselja. Uglavnom se radi o prenamjeni oranica u građevinsko zemljište, nakon čega slijedi parcelacija i formiranje građevinskih parcela.

Određivanjem granica građevinskog područja te mjerama iz Odredbi za provođenje ovog plana spriječit će se nekontrolirana izgradnja.

## **2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša**

Zaštita prostora i okoliša podrazumijeva i racionalno iskorištavanje prirodnih resursa. Svaka eksploatacija mora biti gospodarski opravdana i nakon eksploatacije potrebno je izvršiti sanaciju i okoliš rekultivirati i privesti ga određenoj i planskoj namjeni.

Kao jedan od prioriteta je uspostavljanje sustava podataka o prostoru-katastar, kao podloge za objektivno izvješćivanje o stanju u prostoru i za donošenje odluka o programima njegovog uređenja.

## 2.2. Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja

### 2.2.1. Demografski razvoj

Demografski procesi odvijaju se sporo, a uvjetovani su biološkim, društveno-gospodarskim, kulturno-obrazovnim, zdravstveno-socijalnim, psihološkim, političkim, etničkim i drugim čimbenicima. Stvaranje pozitivnog okruženja za djelovanje i promjenu tih čimbenika omogućuje zaustavljanje negativnih demografskih trendova i postizanje željenih promjena i rezultata.

Uvažavajući demografsku sliku područja Općine treba:

- djelovati u cilju zaustavljanja negativnog demografskog procesa u prostorima gdje je demografska slika izrazito nepovoljna, a procesi depopulacije kritični
- stvoriti/stvarati pretpostavke za uravnoteženiji razvoj naselja u cilju dobivanja što pozitivnije okosnice budućeg policentričnog razvitka.

**Ruralna područja i selo**, kao depopulacijska područja spadaju prema *Nacionalnom programu obnove i razvitka* u problemska područja na razini Države. Za njihovu obnovu i razvoj, uz aktivno sudjelovanje državne uprave, može najviše pridonijeti lokalna samouprava, a i cjelokupno lokalno stanovništvo. Intervencije u tom prostoru ne smiju biti agresivne i nasilne kako se ne bi poremetio uravnoteženi sustav čovjek-priroda koji je osnovna kvaliteta života na selu. Obnovu i revitalizaciju sela treba sprovesti prvenstveno kroz osiguravanje komunalne i društvene infrastrukture, primjenu suvremene tehnologije u poljodjelstvu, orijentaciju poljoprivredne proizvodnje na kvalitetu, a ne kvantitetu, uvođenje nepoljodjelskih djelatnosti u seoske obitelji/domaćinstva kao što je seoski turizam, razne kooperacije, prerada poljoprivrednih proizvoda na tradicionalan način, tradicionalni obrti i sl. Postizanje višeg standarda života na selu i očuvanje zdravog okoliša najznačajnije su mjere za zadržavanje stanovništva u ruralnim područjima i osnova za poticanje doseljavanja mlađeg stanovništva na selo.

Uvažavajući temeljna promišljanja o mogućem demografskom razmještaju i projekciji bilo bi potrebno:

- izraditi detaljniju demografsku analizu, a po potrebi i sociološku, za cjelokupno područje Općine kao temeljnu podlogu za koncipiranje regionalnog programa demografske obnove
- temeljem demografskih istraživanja i projekcija koja bi se provela prilikom izrade predloženih analiza i programa demografske obnove, detaljnije razraditi procese i postupke koji će dovesti do zaustavljanja prirodnog pada stanovništva u ciljanim područjima i postizanja pozitivnih procesa u prirodnom priraštaju

## 2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture

Gospodarski razvoj predstavlja dio ukupnih razvojnih procesa koji će se odvijati na prostoru Općine. Temelji se na razvoju tržišnog gospodarstva uz ubrzano napuštanje bivšeg gospodarskog sustava i politike razvoja na načelima planske privrede i društvenog vlasništva.

U osnovi to obuhvaća:

- aktiviranje znanja i kreativne sposobnosti kadrovskog potencijala Općine
- prilagođavanje unutarnje organizacije rada i poslovanja tržišno-ekonomskim kriterijima i novim propisima
- optimizaciji u gospodarskoj strukturi, što podrazumijeva poboljšanje postojeće gospodarske strukture

Taj proces trebao bi se odvijati na dva načina:

- na temelju lokalnog sirovinskog potencijala, koji bi se maksimalno stavio u funkciju gospodarskog razvitka, pri čemu posebno trebaju biti zastupljene proizvodnja hrane i turizam
- na temelju proizvodnih programa koji nisu lokacijski zavisni i u tom smislu ne zahtijevaju posebne uvjete za smještaj, a zasnivaju se na lokalnom sirovinskom potencijalu, koji bi se maksimalno stavio u funkciju

U strukturi gospodarskih djelatnosti i jednog i drugog oblika treba stimulirati razvitak onih, koje će zadovoljiti dva osnovna kriterija: da mogu funkcionirati na načelu ekonomske opravdanosti i istovremeno da mogu zaposliti što veći broj zaposlenika.

Definiranje osnovnih pravaca razvoja u prvom redu znači da se utvrde one djelatnosti koje s obzirom na najvažnije čimbenike imaju realne mogućnosti za uspješan razvoj.

Polazeći od dostignutog stupnja razvoja, postojeće privredne strukture, prirodnih uvjeta, općih tendencija razvoja gospodarstva u svijetu i u nas, područja od naglašene važnosti za općinu Čačinci su:

- šumarstvo i industrijska prerada drveta
- poljoprivredno-prehrambeni kompleks
- graditeljstvo i industrija građevnog materijala
- razvoj turizma i komplementarnih djelatnosti
- razvoj komunalne infrastrukture

Opća koncepcija regionalnog razvoja ovog područja može se definirati kao:

- modernizacija i proširenje postojećih gospodarskih kapaciteta s naglaskom na jačanju i proširenju postojećih djelatnosti, što znači da se ne počinje uvijek od početka, niti uvijek treba sve mijenjati
- potpunije i efikasnije korištenje prirodnih uvjeta za proizvodnju kao što su šumarstvo, poljoprivreda, graditeljstvo i sl.
- priprema sirovinske, proizvodne i tržišne osnove za novu proizvodnju i nove djelatnosti
- povećanje obujma proizvodnje podjelom rada, specijalizacijom i kooperacijom kod postojećih djelatnosti kao što su drvna, industrija građevnog materijala, prehrambena industrija i graditeljstvo



- dinamičniji i brži razvoj poljoprivredno-prehrambenog kompleksa, jačanjem poljoprivrede, industrijskim načinom proizvodnje, organiziranom proizvodnjom na obiteljskim gospodarstvima, visokim stupnjem finalizacije u proizvodnji hrane i boljim iskorištavanjem poljoprivrednih sirovina, osiguranim plasmanom u zemlji i inozemstvu, posebice proizvodnjom zdrave hrane,
- dinamični razvoj graditeljstva kao komplementarne privredne aktivnosti niza drugih djelatnosti, industrije građevnog materijala za potrebe regije i šireg područja
- brži i dinamičniji razvoj ugostiteljstva i kontinentalnog turizma, ribolovnog, lovnog, rekreacijskog te turizma na seoskim gospodarstvima, prometa i veza s naglaskom na jačanje integralnog transporta, razvoj obrtništva, poduzetništva i kućne radinosti

Prostorni razvitak u funkciji je gospodarskog razvitka. Potrebno je iskoristiti tradicionalne gospodarske veze i interese za razvitak vlastitih mogućnosti, ali pri tome voditi računa da se ne prihvaćaju nečiste tehnologije i rješenja koja bi mijenjala kvalitativna obilježja prostora i okoliša.

Može se očekivati da će u predstojećem razdoblju doći do **određene gospodarske specijalizacije pojedinih područja** i slijedom toga promjene u regionalnoj strukturi, što bi trebalo utjecati na skladniji i ravnomjerniji regionalni razvitak.

**Potrebno je započeti stvaranje novog identiteta turističkog sektora**, koji uz rješavanje infrastrukturnih problema, provođenje zaštite okoliša i očuvanje krajolika i brižno upravljanje turističkim resursima može osigurati preduvjete za uspješan razvitak turizma.

Temeljni resurs domaćeg turizma je ekološki visoko vrijedan prostor u cjelini, od prostranih šumskih površina do ruralnih područja i lovišta. Njegovu upotrebu treba visoko valorizirati s pozicije rekreacijskih funkcija i stacionarnog turizma, gdje osim prirodnih vrijednosti veliku ulogu i značaj imaju kulturno-povijesna obilježja prostora.

S te pozicije potrebno je promatrati i ulogu šuma i šumarstva, gdje više dolazi do izražaja zaštitna uloga šuma i potreba za očuvanjem postojećeg šumskog fonda pravilnim gospodarenjem, održavanjem i postupnim povećanjem pošumljenih područja.

Bolje iskorištenje potencijala u poljodjelstvu može se ostvariti kroz:

- provođenje djelotvornije zaštite i smanjenje ili onemogućavanje korištenja kvalitetnog plodnog zemljišta za nepoljodjelske svrhe
- sprječavanje daljnjeg usitnjavanja zemljišnih površina i onemogućavanje degradacije malih seoskih gospodarstava na vrijednim agrarnim prostorima i područjima
- jaču afirmaciju stočarske proizvodnje i orijentaciju prema vanjskom tržištu
- primjenu suvremenih dostignuća biotehnologije i novih proizvodnih procesa te mjerama agrarne i porezne politike selektivno stimulirati određene proizvodnje i razvitak poljodjelstva u određenim područjima, kao i proizvodnju zdrave hrane

Napredak industrije zahtijeva modernu tehnologiju, učinkovitu organizaciju, rukovođenje, osvajanje tržišta, za što je neophodno industriju privatizirati i privući inozemne investitore.

Nužno je preorijentirati strukturu industrije iz bazične i teške, koja traži puno energije i radne snage, koja onečišćava okoliš, a nema tržišta, na onu koja koristi komparativne prednosti zemlje, položaj, prirodne resurse, ljudski potencijal, tradiciju i znanje, tržište, kapital i dr.

## 2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

### 2.2.3.1. Razvoj naselja

Jedan od osnovnih ciljeva razvoja naselja je njihov održivi razvoj. U tom smislu osobit značaj ima razvoj i urbanizacija općinskog središta koje treba postati nositelj razvoja na području Općine, te razvoj ostalih naselja kao ruralnih sredina.

Policentrični razvoj potrebno je poticati investicijskom politikom i decentralizacijom gospodarskih struktura, a temeljiti ga, pored prethodno osiguranih prostornih preduvjeta, na izgradnji kvalitetnog prometnog, vodoopskrbnog i energetskeg sustava, u onom opsegu koji će omogućiti planirani razvitak naselja, osobito u gospodarski nedovoljno razvijenim područjima.

#### Tipovi naselja

Prostorno-planskom dokumentacijom naselja se razvrstavaju na gradska, prijelazna i seoska. Kriterij za definiranje **gradskog naselja** su četiri međuzavisne varijable: jedna je broj stanovnika (više od 2.000 ljudi), a ostale tri su socioekonomskog karaktera (% poljoprivrednog u ukupnom broju stanovnika, % radnika u mjestu stanovanja i % domaćinstava bez poljoprivrednog gospodarstva).

**Prijelazna naselja** su ona koja su doživjela određeni stupanj socioekonomske i druge preobrazbe, te postepeno poprimaju gradska obilježja, pa ih nazivamo i urbaniziranim naseljima. Kriterij za definiranje prijelaznih naselja je postotak poljodjelskog stanovništva (manje od 20%) i postotak aktivnog stanovništva koji radi izvan vlastitog posjeda (više od 50%).

Naselje **Čačinci** po tipu pripada prijelaznim naseljima, koje ima tendenciju prerastanja u skupinu manjih gradova.

**Seoska - ruralna naselja** u Općini su još uvijek zastupljena u najvećem broju i nisu doživjela značajne preobrazbe. Međutim, realno je očekivati da će se i tu dogoditi određene preobrazbe i to u dva različita pravca: neka će se urbanizirati, a u nekima će jačati agrarni karakter. Oba procesa prati adekvatna modernizacija rada i života. Ovakva kretanja poželjno je planski poticati i usmjeravati.

#### Osnovni ciljevi urbanog razvoja

- Razvijati optimalni stupanj urbanizacije, primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti.
- Razvijati sustav središnjih naselja sukladan teritorijalnom ustrojstvu, a na načelima policentričnog i uravnoteženog razvitka u prostoru.

- Usmjeravati i poticati razvoj naselja Čačinci da unaprijedi i potpuno razvije svoje funkcije kao administrativno središte Općine.
- Postupno i selektivno revitalizirati ruralna područja, s ciljem da se kroz aktivnu politiku uređenja seoskih naselja poveća stambeni i komunalni standard za onaj dio populacije koji će korištenjem prirodnih mogućnosti i svojih radnih potencijala doprinijeti razvitku i prosperitetu tih prostora.

### 2.2.3.2. Razvoj društvene infrastrukture

Na području društvenih djelatnosti može se očekivati snažniji razvoj i značajnije strukturne promjene. Procjenjuje se da će razvoj društvene infrastrukture sve više poprimati ulogu aktivnog sudionika u procesu privređivanja.

Imajući u vidu navedeno stanje u prostoru i već navedene ciljeve razvitka naselja, utvrđeni su slijedeći ciljevi razvitka društvene infrastrukture:

- ravnomjerniji razvoj i razmještaj sadržaja društvene infrastrukture na području cijele Općine
- povećanje udjela sadržaja društvene infrastrukture s ciljem utjecaja na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak područja Općine
- veća pokrivenost prostora kulturnim i obrazovnim sadržajima

U **predškolskom odgoju** treba računati s povećanjem obuhvata djece, što je povezano sa osposobljavanjem novih kapaciteta bilo izgradnjom, bilo adaptacijom postojećih.

U **osnovnom obrazovanju** razvoj djelatnosti treba nastaviti i permanentno unapređivati uspostavom optimalne mreže osnovnih škola.

U djelatnosti **srednjeg obrazovanja** očekuje se da će se daljnji razvoj ovog stupnja obrazovanja temeljiti na utvrđivanju plana mreže srednjih škola na području Županije, ovisno o razvoju gospodarstva i industrije.

U širokom spektru **djelatnosti kulture** potrebno je u okviru brige o prostoru i zaštiti prostora naglašenije poticati skrb o zaštiti spomenika kulture i prirode te usklađivati interese i poduzimati aktivnosti radi ravnomjernijeg kulturnog razvitka.

Za razvoj **športa** koji je zanimljiv za mlađu populaciju, bit će nužno unaprijediti i nadograditi sustav športskih centara i objekata. Osobito bi bilo potrebno izgraditi zatvorene objekte jer postoji nedostatak prostora za cjelogodišnje korištenje.

### 2.2.3.3. Razvoj prometne i ostale infrastrukture

#### a) Prometni sustav

Razvoj prometnog sustava mora biti u funkciji gospodarske i demografske karakteristike promatranog prostora, uz maksimalno uvažavanje elemenata zaštite okoliša. Sukladno tim interesima ciljevi razvitka prometnog sustava su sljedeći:

- bolje veze s ostalim područjima Županije
- aktiviranje do sada pasivnih krajeva, kao što je prostor Papučkog gorja
- poboljšanje prometno-tehničkih elemenata prometnica
- podizanje nivoa prometne usluge
- viši standard zaštite okoliša

Sukladno svjetskim trendovima da se zbog energetske razloga i ekoloških problema cestovni promet nadomjesti **željezničkim** gdje god je to tehnički i ekonomski opravdano proizlazi da će u narednom razdoblju jačati procesi supstitucije cestovnog prijevoza željezničkim i na području općine Čačinci. Prihvatanjem ovakvog koncepta još više dobiva na vrijednosti značaj i uloga željezničkog koridora Zagreb-Koprivnica-Osijek.

Pošta će i dalje ostati javno državno poduzeće nužno za društvenu zajednicu, ali s niskom profitabilnošću. Stoga ciljevi i projekcije razvoja obuhvaćaju osuvremenjivanje opreme bez većih drugih izgradnji i prostornog širenja.

Telekomunikacije kao suvremenu, tehnološki visokorazvijenu i profitabilnu djelatnost očekuje proširenje asortimana usluga te dogradnja i prostorno širenje. Od posebnog je značenja dobra uspostava **telekomunikacijskih sustava** u ruralnom prostoru zbog podizanja kvalitete života stanovništva.

Razvoj TV i radio difuzije ne postavlja posebne prostorne zahtjeve, tako da se dopuna postojeće mreže radi pokrivanja područja zasjenjenja (sa slabim signalom ili bez signala) može provoditi bez posebnih prostornih ograničenja.

#### b) Vodnogospodarski sustav

Vodnogospodarska djelatnost i uspostava kvalitetnog, funkcionalnog i efikasnog vodnogospodarskog sustava može se smatrati strateški najznačajnijim prioritetom u Općini, ne samo zato što direktno i indirektno utječe na opstanak i razvoj živog svijeta, već svojim karakteristikama bitno utječe na sve druge elemente korištenja prostora i gospodarenja prostorom.

Polazeći od činjenice da je sadašnje stanje opskrbljenosti relativno dobro, glavni cilj dugoročnog razvitka vodoopskrbe je osiguranje dovoljne količine kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo. Prvenstveni je zadatak utvrđivanje svih raspoloživih vodnih resursa kako bi se mogli načiniti odgovarajući programi zaštite i racionalnog korištenja.

## **Korištenje voda**

Osiguranje dovoljnih količina zdrave pitke vode jedan je od osnovnih uvjeta opstanka, ali i razvoja ljudskog društva. Strateški je interes Države zaštita rezervi podzemne vode.

Za područje općine Čačinci bilo bi potrebno utvrditi u kojoj mjeri postoje potencijalne mogućnosti za značajniji razvoj **ribnjačarstva**.

## **Uređenje režima voda**

Budući da ima opasnosti od poplava, predviđa se izgradnja novih akumulacija i retencija, a postojeće zaštitne nasipe treba redovito održavati.

## **Zaštita voda**

Razmatrajući prethodne strateške ciljeve vodnogospodarskog sustava, nesumnjivo je da rješavanje vodoopskrbe mora biti u uskoj svezi sa zaštitom voda.

Izgrađenosti sustava za odvodnju sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda na prostoru Općine nije zadovoljavajuće. Osnovni cilj je izgradnja sustava za odvodnju koji bi završavao na pročistaču otpadnih voda.

U strateške ciljeve treba uvrstiti stalno praćenje kvalitete otpadnih voda gospodarskih subjekata, kontroliranu uporabu poljoprivrednih zaštitnih sredstava i kontrolirano pražnjenje septičkih jama iz domaćinstava i farmi koje nemaju izgrađen sistem odvodnje, određivanjem lokacije za njihovo pražnjenje.

## **c) Energetski sustav**

Ciljevi i projekcije razvoja elektroenergetske mreže vezani su uz osiguranje potrebne količine električne energije na svim razinama potrošnje te sigurnu i kontinuiranu opskrbu.

Strateški interes Općine je primjenjivati takve energente koji će biti ekonomski, ali i ekološki najprihvatljiviji za njezino ne gusto naseljeno, ali prirodnim datostima bogato i vrijedno područje. U tom pogledu plin ima prednost pred ostalim energentima.

## **d) Zbrinjavanje otpada**

Osnovni cilj je realizacija programa cjelovitog sustava zbrinjavanja otpada, što učinkovitije gospodarsko iskorištavanje otpada i što manje trajnog odlaganja otpada na odlagališta.

Među prioritetne ciljeve treba uvrstiti sanaciju preostalih postojećih zakonski nelegalnih odlagališta i komunalni otpad zbrinjavati na odlagalištu koje ima potrebni legalitet (Tuk-

Orahovica), do ustrojavanja jedinstvenog centra za obradu i odlaganje otpada na području Županije.

Jedan od glavnih ciljeva je povećati organizirano prikupljanje i odvoz otpada u svim naseljima Općine, tako da do 2007. godine bude 100% obuhvatnost domaćinstava ovim programom.

Neopasni industrijski otpad treba zbrinjavati na nivou Županije.

Zbrinjavanje opasnog otpada ustrojava se na razini Države. Do njegova krajnjeg zbrinjavanja, treba ga skladištiti na mjestu nastanka uz preventivne mjere zaštite okoliša i voditi potrebnu dokumentaciju o vrsti i količini ovog otpada.

Neopasni tehnološki otpad treba zbrinjavati na nivou Županije.

#### **2.2.4. Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina**

Posebnim vrijednostima općinskog prostora smatraju se i strogu zaštitu posebno vrijednih resursa imaju:

- rezerve pitke vode
- prirodne šume - biljne i životinjske zajednice šuma
- zaštićena područja prirode
- spomenici graditeljske baštine
- nezagađena tla
- očuvan prirodni i kultivirani krajobraz

Nabrojani resursi se razlikuju prema važnosti, kvaliteti, količini i prostornom obuhvatu.

#### **Osobito vrijedni resursi**

##### **a) Vodni resursi**

Vodne resurse potrebno je prije svega promatrati sa stanovišta iskorištavanja za potrebe vodoopskrbe i osiguranja kvalitetne vode za piće, a moguće ih je iskorištavati i kao gospodarske potencijale (energetsko iskorištavanje, navodnjavanje, uzgoj riba), kao izrazite ekološke vrijednosti (bioraznolikost) i kao turistički potencijal (rekreacijske mogućnosti).

##### ***Podzemne vode***

Zaštitu treba provesti identifikacijom onečišćivača, njihovim uklanjanjem ili provođenjem zaštitnih mjera.

Problem odvodnje otpadnih voda treba rješavati uspostavom sustava odvodnje za cijelu Općinu, s mogućnošću postupne izgradnje. Studijska obrada nužna je zbog hidrogeoloških osobina vodonosnika.

### ***Tekućice***

Sve otpadne vode koje se upuštaju u tekućice svakako moraju proći predtretman pročišćavanja. Na taj je način moguće očuvati izuzetno vrijedan riječni krajolik (vegetacija, životinjski svijet, posebna staništa, prirodni režimi i sl.) i na odgovarajući ga način iskorištavati (lov, ribolov, rekreacija, športske aktivnosti).

### **b) Šume**

Šume su specifično prirodno bogatstvo koje danas sve više zahtijeva posebne uvjete očuvanja, zaštite i razvoja. Gusta naseljenost, potreba za drvom i intenzivna poljoprivredna proizvodnja uzrok su smanjenja i usitnjavanja šumskih površina.

Potrebno je čuvati, spriječiti neracionalno korištenje, i šumama gospodariti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke, radi održavanja ekološke ravnoteže u prostoru. Za pošumljivanje koristiti autohtone vrste i sjeme vlastitih sjemenjača, a strane vrste unositi vrlo obazrivo i na strogo određenom području.

### **c) Tla**

Kvalitetnim plodnim tlom treba gospodariti racionalno, a neobrađeno plodno zemljište potrebno je privesti svrsi i namijeniti ga za proizvodnju hrane. Ne smije se dozvoliti pretvaranje kvalitetnog plodnog zemljišta u građevinsko zemljište.

### **d) Mineralne sirovine**

Eksploatacija mineralnih sirovina, bez obzira na količinu, mora biti odobrena od nadležnog županijskog ureda. Svako eksploatacijsko polje mora imati definirane postupke sanacije nakon zatvaranja.

Zatečena eksploatacijska polja koja trenutačno nisu u eksploataciji, niti u postupku pokretanja ponovne eksploatacije moraju se sanirati.

Prije novih geoloških istraživanja i pronalaženja novih zaliha sirovina, potrebno je ispitati gospodarsku i ekološku opravdanost postojećih nalazišta. Nova eksploatacijska polja, ako je moguće, treba otvarati neposredno uz postojeća. Na taj je način moguće ograničiti vizualnu i ostalu degradaciju prostora na već obezvrijeđena uža područja.

### **e) Graditeljska baština**

Spomenici kulture, kao najvredniji dio kulturne baštine s osobitim kulturno-povijesnim značenjem, sastavni su i nerazdvojni dio okoliša.

Izgradnja i razvoj seoskih naselja u drugoj polovici 20. stoljeća provedena je neorganizirano, bez jasnog sagledavanja veze s baštinjenim prostornim i graditeljskim vrijednostima.

To je dovelo do naglašenog gubljenja prostorno-morfološkog i graditeljskog identiteta seoskih naselja. Zbog toga u budućem planiranju naselja treba više inzistirati na očuvanju njihovih specifičnih povijesnih elemenata, kao što su osnovni oblik naselja, izgradnja kuća na regulacijskom pravcu, uporaba tradicionalnih tipoloških oblika kuća, očuvanje karakterističnog rasporeda stambenih i gospodarskih zgrada na okućnici, uporaba autohtonog zelenila, uporaba tradicionalnog građevinskog materijala, a ne onih koji su strani ovom podneblju.

Potrebno je nastojati da ruralne cjeline i predjeli zadrže svoj identitet i izvorna obilježja.

Programe obnove graditeljske baštine potrebno je povezati s potencijalnim investitorima uklapajući postojeći spomenički fond i u turističku ponudu općine.

#### **f) Prirodna baština**

Prirodna baština temelj je očuvanja njenog prostornog i kulturnog identiteta. Stoga je jedan od ciljeva razvoja prostornog uređenja i odgovarajuća zaštita, obnova, oplemenjivanje, uređenje, održavanje i promicanje prirodnih vrijednosti prostora.

Kvalitetu prirodnih i kulturnih dobara moguće je ostvariti, ne samo odgovarajućim oblicima zaštite, nego i primjerenim načinom njihovog korištenja, promicanja i gospodarenja, posebice na području turizma i rekreacije.

Propisane mjere zaštite za zaštićene dijelove prirode određuju način zaštite, unapređenje i korištenje zaštićenih dijelova i treba ih strogo provoditi. Mjere zaštite za zaštićene dijelove prirode na lokalnoj razini propisane su Pravilnikom o unutarnjem redu Javne ustanove za zaštićene prirodne vrijednosti.

Upravljanje Parkom prirode Papuk koji se dijelom nalazi na području općine Čačinci vrši Javna ustanova Park prirode Papuk, a sjedište joj je u Voćinu.

Upravljanje ostalim zaštićenim dijelovima prirode na području općine vrši Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Virovitičko-podravske županije, a sjedište joj je u Virovitici.

#### **Biljni svijet**

Vegetacija je definirana pojedinim biljnim zajednicama i najbolji je zbirni pokazatelj stanja i promjena ekoloških prilika. Osim toga pojedine biljne zajednice (šume, livade, pašnjaci) imaju izrazitu gospodarsku vrijednost (iskorištavanje u šumarstvu, poljodjelstvu, stočarstvu). Tipološkom analizom vegetacije moguće je definirati ekološko-gospodarske tipove biljnih zajednica koje mogu poslužiti kao pokazatelji za namjenu prostora u gospodarske svrhe. Za



područje općine svakako je potrebno izvršiti kartiranje biljnih svojti i staništa, a nakon evidencije različitih tipova staništa **najvrednije i najugroženije predložiti za stavljanje pod zaštitu.**

### **Životinjski svijet**

Osim zaštićenih i za zaštitu planiranih područja u suglasju s Zakonom o zaštiti prirode, potrebno je štititi sve ugrožene biotope (mikrolokaliteti), koji su važni za preživljavanje mnogih vrsta usko prilagođenih isključivo jednom tipu staništa.

Da bi se očuvala biološka raznolikost vrsta, mreža očuvanih biotopa i prirodnih koridora mora biti što bolje povezana, jer izolirani "otoci" nisu lako održivi. Prilikom gradnje prometnica treba izbjegavati presijecanje ključnih staništa, osigurati prijelaze i prolaze za životinje, nastojati u najvećoj mjeri sačuvati postojeće živice, šumarke, prirodne potoke, vodna staništa i stare šume.

### **g) Bioraznolikost**

Zbog negativnog utjecaja čovjeka, mijenja se raznolikost složenih bioloških sustava. Budući da osnovne prirodne resurse, vodne i biološke, nema nadomjestaka, svaka izumrla vrsta ili izgubljen ekosustav predstavlja nepovratni i trajni gubitak za biološku raznolikost na određenom području.

Stoga je potrebno:

- što prije i na što bolji način integrirati očuvanje i održivo korištenje biološke raznolikosti u odgovarajuće planove, programe i mjere
- uspostaviti monitoring prirode, osobito za područja koja su stavljena pod zaštitu
- identificirati djelatnosti koje imaju nepovoljne učinke na biološku raznolikost,
- izvršiti revitalizaciju degradiranih područja i poticati oporavak ugroženih biljnih i životinjskih zajednica i vrsta
- uvesti kontrolu upotrebe poljoprivrednih zaštitnih sredstava, koja su jedna od najvećih opasnosti za okoliš
- prilikom gradnje prometnica izbjegavati presijecanje ključnih staništa i osigurati prijelaze i prolaze za faunu
- u poljoprivredi i vodoprivredi, kod melioracijskih radova, komasacija i regulacija, u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati uništavanje prirodnih sustava i nastojati sačuvati postojeće živice, šumarke, prirodne potoke i druga vodna staništa
- u šumarstvu očuvati sve preostale vitalne stare šume i stabla, skloništa šumske faune
- ne dozvoliti gradnju na prirodno vrijednim i eksponiranim mjestima, kako bi se izbjegao vizualni nesklad i prirodno okruženje

### **h) Zrak**

Strateški je cilj da se zaštitom zraka pokuša postići najbolja moguća kakvoća zraka i spriječiti ili smanjiti postojeće onečišćenje.

Kao najznačajniji onečišćivači na području općine izdvaja se industrija, promet, stočarske farme, «divlja» odlagališta otpada i kućna ložišta.

PROSTORNI PLAN UREĐENJA  
OPĆINE ČAČINCI

Cilj je uspostaviti sustav za praćenje kakvoće zraka - područnu mrežu, koja će sustavno pratiti onečišćenje i podatke objavljivati u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

## **2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine**

### **2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora**

U daljnjem planiranju prostora spriječiti svako neopravdano širenje građevinskih područja naselja i stimulirati optimalno korištenje postojećih građevinskih područja što između ostalog znači da gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim zonama tih djelatnosti.

Za novu stambenu izgradnju prioritetno treba koristiti dijelove građevinskih područja naselja koja su već opremljena komunalnom infrastrukturom, provoditi je na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima naselja interpolacijom ili dogradnjom i nadogradnjom.

Infrastrukturne koridore treba planirati uz prethodno ispitivanje kapaciteta i funkcionalnosti postojećih, s ciljem da se oni maksimalno iskoriste i poboljšaju, a u slučaju odabira novih potrebno je izbjegavati zauzimanje površina vrijednih resursa.

### **2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina**

Smjernice za određivanje građevinskih područja naselja utvrđene su Prostornim planom Županije (PPŽ).

Nakon detaljne analize prostora, a obzirom na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja i izgrađenost utvrđeno je da se postojeće granice građevinskog područja neće bitno proširivati, odnosno u pojedinim naseljima sa manjim brojem stanovnika gdje je očito da neće doći do demografske ekspanzije građevinska područja će se i smanjiti.

Tablica 33.

Red. broj	NASELJE	Broj stanovnika 1991.	Broj stanovnika 2001.	Indeks			predviđen broj stanovnika 2011.
				apsol.	%	predvid. %	
1.	Brezovljani Vojlovački	107	73	-34	-31,8%	-18,0%	60
2.	Bukvik	301	249	-52	-17,3%	+6,4%	265
3.	Čačinci	2.617	2.349	-268	-10,2%	+9,4%	2570
4.	Humljani	235	181	-54	-23,0%	+5,0%	190
5.	Krajna	73	31	-42	-57,5%	-51,6%	15
6.	Krasković	113	13	-100	-88,5%	-100%	0
7.	Paušinci	256	217	-39	-15,2%	+8,3%	235
8.	Prekoračani	44	5	-39	-88,6%	-100%	0
9.	Pušina	391	57	-334	-85,4%	-21,0%	45
10.	Rajino Polje	66	46	-20	-30,3%	-34,7%	30
11.	Slatinski Drenovac	307	72	-235	-76,5%	+5,0%	80
12.	Vojlovica	18	15	-3	-16,6%	-33,3%	10
	<b>Ukupno:</b>	<b>4.528</b>	<b>3.308</b>	<b>-1220</b>	<b>-26,9%</b>	<b>5,8%</b>	<b>3500</b>

Iz tablice se vidi da je broj stanovnika prema popisu iz 2001. godine, u svim naseljima u odnosu na 1991. godinu smanjen (osobito zbog domovinskog rata kada se dio stanovništva iselilo) što ukazuje na problem prisutan u cijeloj Općini (Županiji, Državi). Kretanje broja stanovnika zavisno je od njegove biodinamike i migracijskih procesa, što je opet ovisno o socijalno-ekonomskom i društvenom razvoju, tako da je vrlo teško predvidjeti reakcije demografske mase za duži vremenski period.

Obzirom na očekivanu ekspanziju i poticaje u «maloj privredi», očekuje se da će se negativni demografski trend zaustaviti te da će u slijedećem desetogodišnjem razdoblju doći do povećanja broja stanovnika, osobito u naseljima Čačinci.

Tablica 34.

Red. broj	NASELJE	građevinsko područje km <sup>2</sup>	izgrađeno		neizgrađeno	
			km <sup>2</sup>	%	km <sup>2</sup>	%
1.	Brezovljani Vojlovački	0,1103	0,0937	84,95	0,0166	15,05
2.	Bukvik	0,4250	0,3664	86,21	0,0586	13,79
3.	Čačinci	2,6914	2,0043	74,47	0,6871	25,53
4.	Humljani	0,3862	0,3052	79,03	0,0810	20,97
5.	Krajna	0,1585	0,1184	74,70	0,0401	25,30
6.	Krasković	0,2511	0,1752	69,77	0,0759	30,23
7.	Paušinci	0,2329	0,2058	88,36	0,0271	11,64
8.	Prekoračani	0,1001	0,0775	77,42	0,0226	22,58
9.	Pušina	0,4845	0,4311	88,98	0,0534	11,02
10.	Rajino Polje	0,0971	0,0829	85,38	0,0142	14,62
11.	Slatinski Drenovac	0,4662	0,4327	92,81	0,0335	7,19
12.	Vojlovica	0,0843	0,0611	72,48	0,0232	27,52
	<b>Ukupno:</b>	<b>5,4876</b>	<b>4,3543</b>	<b>79,35</b>	<b>1,1333</b>	<b>20,65</b>

Tablica 35.

Red. broj	NASELJE	za 2001. godinu st/ km <sup>2</sup> GP naselja	za 2011. godinu st/ km <sup>2</sup> GP naselja
1.	Brezovljani Vojlovački	661,8314	543,9710
2.	Bukvik	585,8824	623,5294
3.	Čačinci	872,7800	954,8934
4.	Humljani	468,6691	491,9731
5.	Krajna	195,5836	94,6372
6.	Krasković	51,7722	0
7.	Paušinci	931,7304	1009,0167
8.	Prekoračani	49,9501	0
9.	Pušina	117,6471	92,8793
10.	Rajino Polje	473,7384	308,9598
11.	Slatinski Drenovac	154,4402	171,6002
12.	Vojlovica	177,9359	118,6240
	<b>Ukupno:</b>	<b>602,8136</b>	<b>637,8016</b>

U zonama gdje je prisutna disperzna gradnja, građevinska područja su formirana kao više odvojenih skupina građevina.

### **2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture**

Unapređenje uređenja naselja provest će se dopunjavanjem potrebnih sadržaja i njihovom kvalitetom te unapređenjem komunalne infrastrukture.

#### ***Promet***

Na globalnoj razini stanje cestovne povezanosti općine Čačinci zadovoljava, ali dio cesta je potrebno rekonstruirati i urediti. Izgradnjom Podravske brze ceste znatno će se poboljšati stanje cestovnog prometa.

U naseljima je potrebno izgraditi ili urediti postojeća autobusna stajališta.

#### ***Vodoopskrba***

Stanje opskrbljenosti vodom na području općine Čačinci nije zadovoljavajuće. Razvitak vodoopskrbnog sustava i proširenje vodovodne mreže jedan je od prioritarnih zadataka jedinice lokalne samouprave. Vodoopskrbom su obuhvaćena samo dva naselja Čačinci i Bukvik. Planirana je izgradnja vodoopskrbnog sustava Paušinci i Humljani, a za ostala naselja još nema nikakve dokumentacije.

#### ***Odvodnja***

Unapređenje odvodnje je od velike važnosti za područje Općine, budući da do sada nije riješena na zadovoljavajući način. Nekontroliranim ispuštanjem otpadnih voda i nepostojanje nepropusnih septičkih jama u naseljima uzrokuje onečišćenje tla i vodonosnih slojeva. Prirodni čimbenici na tom području ne omogućavaju jednostavno povezivanje svih ili više naselja u jedan zajednički sustav odvodnje sa samo jednim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, te se planira nekoliko podsustava za pojedine grupe naselja i to:

Čačinci - planiran je razdjelni sustav kanalizacije s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, krajnji recepijent je vodotok Krajina. Oborinske vode područja sakupljaju se i odvede mrežom otvorenih prometnih ili melioracijskih kanala u otvorene vodotoke i nije predviđeno njihovo upuštanje u javni odvodni sustav sanitarno-fekalne odvodnje.

Paušinci - planiran je nepotpuni razdjelini sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, krajnji recepijent je vodotok Krajina. Za izgradnju oborinske kanalizacije nema potrebe niti opravdanja.

Brezovljani Vojlovački i Rajno Polje - predviđen je uređaj za pročišćavanje otpadnih voda uz vodotok Vojlovica, koji bi trebao biti i konačni prijammnik pročišćenih otpadnih voda. Međutim, obzirom na mali broj stanovnika u pojedinim naseljima kao alternativno rješenje nameće se individualno prikupljanje otpadnih voda sabirnim jamama i njihovo organizirano pražnjenje i

odvoz na najbliži planirani uređaj za pročišćavanje (npr. Čačinci) ili spajanje u podsustav Paušinci.

Bukvik - planiran je nepotpuni razdjelini sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, krajnji recepijent je vodotok Krajina. Međutim, obzirom na mali broj stanovnika u pojedinim naseljima kao alternativno rješenje nameće se individualno prikupljanje otpadnih voda sabirnim jamama i njihovo organizirano pražnjenje i odvoz na najbliži planirani uređaj za pročišćavanje ili spajanje u podsustav s ostalim naseljima.

Slatinski Drenovac - planiran je nepotpuni razdjelini sustav odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, krajnji recepijent je vodotok Šumečica. Međutim, obzirom na mali broj stanovnika u pojedinim naseljima kao alternativno rješenje nameće se individualno prikupljanje otpadnih voda sabirnim jamama i njihovo organizirano pražnjenje i odvoz na najbliži planirani uređaj za pročišćavanje ili spajanje u podsustav s ostalim naseljima.

Humljani, Vojlovica, Prekoračani, Pušina, Krasković, Krajna - planiran je nepotpuni razdjelini sustav odvodnje s vlastitim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, krajnji recepijent je vodotok Vojlovica. Međutim, obzirom na mali broj stanovnika u pojedinim naseljima kao alternativno rješenje nameće se individualno prikupljanje otpadnih voda sabirnim jamama i njihovo organizirano pražnjenje i odvoz na najbliži planirani uređaj za pročišćavanje ili spajanje u podsustav s ostalim naseljima (Humljani).

### ***Elektroopskrba***

Distribucijska mreža obuhvaća sve distribucijske naponske razine i pokriva područje cijele Općine.

### ***Plinoopskrba***

Plinoopskrba pokriva naselje Čačinci, a planirana je za Bukvik, Humljane, Krajinu, Pušinu i Slatinski Drenovac. Unapređenjem plinoopskrbe povezala bi se i ova naselja. Za ostala naselja plinoopskrba za sada nije planirana.

### ***Telekomunikacije***

Nastaviti izgradnju spojnih vodova svjetlovodnim kablovima do svakog naselja u Općini i raditi na povećanju broja telefonskih priključaka.

### ***Odlaganje otpada***

Problem zbrinjavanja otpada potrebno je sustavno riješiti na županijskoj razini, a do tada se nezadovoljavajuće stanje mora poboljšavati kontrolom i mjerama u lokalnoj sredini.

Preostala divlja odlagališta otpada potrebno je sanirati i prema smjernicama u Prostornom planu Županije, u zadnjoj fazi, problematiku zbrinjavanja otpada riješiti odlaganjem otpada na jedinstvenoj lokaciji za područje cijele Županije.

PROSTORNI PLAN UREĐENJA  
OPĆINE ČAČINCI